

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Quidnam sit vis illa, quâ Christus operatus est miracula.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

hanc esse Patris voluntatem, Angelorum desiderium, hominum extremam necessitatem; denique gloriam & celebritatem quam ipse sua passione esset consecuturus. Credibile tamen est Dominum

hanc consolationem non admisisse: nam factus in agonia, prolixius orabat. Hanc expositionem insinuat D. Hieronymus Dial. 2. contra Pelagium, Et Hilarius lib. 10. de Trinit.

Q V Æ S T I O X I I I.

De Potentia Animæ Christi.

In Quatuor Articulis diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum Anima Christi habuerit Omnipotentiam simpliciter?

Respondetur Negatiue; Anima Christi non fuit absolute omnipotens. Ratio est, Quia omnipotentia sequitur quoddam esse, quod absolute est infinitum: atqui esse absolute infinitum, nulli creaturæ potest communicari: ergo nec omnipotentia. Confirmatur; Quia potentia actiua sequitur formam: ergo potentia actiua infinita sequitur formam infinitam. Adde; Animam Christi in omnibus actionibus suis pendere à concursu diuino; dependere autem à cooperatione alterius, repugnat omnipotentie: nam hæc per se omnia potest.

Aduerte; Has Rationes dumtaxat probare illam Animam non fuisse naturam suam, aut dono aliquo creato omnipotentem; non autem per vnionem hypostaticam diuinæ potentie.

ARTICVLVS II.

Vtrum Anima Christi habuerit Omnipotentiam respectu mutationis Creaturarum?

Respondetur Tribus Conclusionibus. Prima; Anima Christi secundum propriam virtutem naturalem, vel gratuitam, habuit potentiam ad omnes illos effectus, qui animæ sunt conuenientes: vt ad corporis perfectam gubernationem, ad omnes actus humanos naturales & supernaturales; denique ad illuminandum omnes creaturas rationales. Quod intellige, eo modo, quo superiores Angeli illuminant inferiores; scilicet per locutionem spiritalem seu obiecti propositionem; non autem per luminis infusionem. Nam lumen infundere, non est actio conueniens conditioni creaturæ rationalis. Potest tamen Anima Christi lumen infundere diuinâ virtute. Idem dicendum est de speciebus intelligibilibus ordinis supernaturalis.

Secunda Conclusio; Anima, vt est instrumentum Verbi, habuit virtutem instrumentariam ad omnes mutationes miraculas, ordinabiles in finem Incarnationis; qui est, instaurare omnia quæ in cælo, & quæ in terra sunt.

Tertia; Non habuit tamen potentiam instrumentalem annihilandi; nam annihilatio respon-

det creationi: at solius Dei est creare: ergo & annihilare. Hinc D. Thomas infert Christum non habuisse Omnipotentiam respectu immutationis creaturarum.

DVBIVM I.

Quidnam sit vis illa quæ Christum operatus est Miracula?

Respondeo & Dico Primò, Vis illa non erat aliqua qualitas creata inherens humanitati Christi, quæ miracula tamquam causa principalis seu commensurata effecerit. Est communior sententia Doctorum in 3. dist. 13. Et in 4. dist. 1.

Probat; Quia vel illa virtus esset vna quædam qualitas & forma, ad omnium miraculorum patrionem se extendens; sicut Solis virtus se extendit ad omnium generationem: vel esset multiplex, pro diuersitate operum mirandorum. Si vna, illa deberet absolute esse infinita, non solum intensione, sed etiam essentialiter, & in ratione entis; nam haberet vim connaturalem ad infinitam operum diuersitatem, quorum pleraque eorsim vim infinitam requirunt: atqui talis esse nequit; vt per se patet: æquaretur enim diuinæ omnipotentie. Sed neque hæc qualitas potest esse pro diuersitate operum multiplex; quia etsi forte ad quædam opera, quæ nunc censentur miracula, eod quod viribus nature, quæ nunc existit, fieri nequeant; vt ad curationem morborum lethalium, ad productionem vitæ in mille annos, ad illuminationem cæci, & similia; etsi, inquam, possit per absolutam Dei potentiam virtus creata effectrix horum institui; sicut lignum vitæ habebat vim naturalem ad vitam multis millibus annorum propagandam: tamen hæc non poterit ita operari, sicuti Christus fecit miracula: v. g. in momento, non obstante quavis resistentia creaturæ, ad quoduis interuallum, ad nutum voluntatis &c. Deinde multa sunt quæ vi creatâ nullo modo perfici queunt. Quæ enim vis efficiat vt vnum corpus sit in duobus locis, vel duo corpora in eodem loco; vel vt vna res tota conuertatur in aliam; vel vt substantia habeat modum existendi spirituum; & similia? Et ratio est; Quia hæc opera non sunt res aliquæ supernaturales productæ, sed consistunt in quodam supernaturali modo; cuius causa non potest esse aliqua virtus creata: actiones enim quibus illa opera fiunt, nõ tendunt ad communicandam certam formam, sicut actio qualitatis creata: sed solum modum quendam in rebus constituunt, qui omnem conditionem nature creatae excedit. Vnde non potest concipi

Non est qualitas creata.

Si esset hæc qualitas vna, esset infinita.

Si multiplex, esset parum apta.

2
Tres Conclusiones.
Habit potentiam ad effectus omnes animæ conuenientes.

Item ad mutationes miraculas.

Excepit Annihilationem.

concipi aliqua vis creata, quæ ad hæc efficienda inclinēt.

Dices; Saltem respectu gratiæ, & aliquorum habituum supernaturalium, poterit dari vis productiua creata.

Nulla vis creata potest esse productiua Gratiæ.

Respondeo; Satis certum est, de facto in Christi humanitate talem vim non esse: nam Concil. Tridentinum sess. 6. cap. 7. soli Deo hoc tribuit, cum ait, *Causam efficientem nostræ iustificationis esse Deum, qui gratuito abluat & sanctificat nos signans & vngens spiritu promissionis sancto.* Quod intellige, de causa efficiente, quæ vi intrinsecâ, & effectui proportionatâ, operatur. Idem docet D. Thomas quæst. 112. art. 1. ad 1. & 2. Et Theologi passim in 4. dist. 1. Et Andreas Vega lib. 7. in Tridentinum cap. 4. 10. 11. 12. 13. Sed neque talis vis videtur possibilis. Quia neque est ipsa gratia; cum hæc non sit productiua sui similis, sicut calor caloris, & lumen luminis: habitus enim tantum sunt productiui actuum per actionem immanentem, nec habent actionem transeuntem in aliud subiectum. Neque est alia vis perfectior quæ hoc possit: nam summa participatio diuinæ perfectionis, est gratia, & dona illi connexa.

Dices; Christus homo est causa gratiæ, vt primum principium per se gratum; & vt exemplar omnis nostræ iustitiæ: ergo vt causa principalis habens in se vim proportionatam.

Varijs modis concurrunt Christi ad productionem Gratiæ. Primò.

Respondeo; Ad productionem gratiæ, & donorum spiritualium in nobis, Christum concurrere suâ humanitate varijs modis. Primò, In genere causæ finalis; nam ipse est finis nostræ iustificationis, vt docet Concil. Trident. sess. 6. cap. 7. cum ait, *Finem nostræ iustificationis esse gloriam Dei & Christi.* Sed hac ratione non est causa efficiens, sed finis secundarius. Secundò, Per modum causæ exemplaris, quatenus habet in se excellentissima gratiæ dona; ad quorum imitationem, nobis quoque gratia confertur: quia Deus per gratiam, quam nobis confert, intendit nos Christo assimilare, iuxta illud ad Rom. 8. v. 29. *Quos præsequit, & prædestinavit conformes fieri imaginis Filij sui.* Et hic modus causæ, potest vel ad efficientem, vel ad formalem causam deduci. Tertiò, Per modum merentis; vt infra ostendetur: & sic est causa principalis in hoc genere, imò & prima in illo ordine causarum; tum, quia eius meritum non pendet ab alio merente, & omnia aliorum hominum merita pendent à merito ipsius: tum, quia meritum ipsius tantum valet, quantum omnia dona gratiæ quæ nobis conferuntur, & multò amplius. Quarto, Potest intelligi concurrere per modum applicantis; sicut voluntas applicat vim motiuam & executiuam ad opus: de quo modo statim dicemus. Quintò, Potest concipi concurrere per modum causæ physicæ directè influentis. Et sic negamus ipsius humanitatē posse esse causam principalem gratiæ.

Secundò.

Tertiò.

Quartò.

Quintò.

5
Diuinitas humana ei assistet ad miracula.

Dico Secundo, Hæc virtus miraculorum nihil est aliud in Christo, quàm potestas diuina hypostaticè vnita naturæ humanæ, eique tamquam intrinsecâ quædam facultas assistens ad omnia opera miraculosa fini Incarnationis consentanea. Est communis Doctorum, maximè si loquamur de virtute principali seu proportionatâ.

Probat; Quia cum nulla possit dari vis creata, quæ sit causa proportionata efficiendis miraculis; necesse est confugere ad virtutem Dei in-

creatam, assistentem & humanitati insidentem, Quod confirmatur, & simul explicatur: Nam sicut Deus, cum rei dat naturam, ei se applicat, & quodam modo vnit, vt possit operari opera naturalia; & cum dat gratiam, assistit per auxilium supernaturale, vt homo possit operari opera meritoria: ita vniedo se hypostaticè humanitati Christi, ei se applicuit, & continenter assistit, vt possit operari omnia opera miraculosa omnem naturæ potestatem superantia, quæ quidem ad finem Incarnationis sint oportuna.

Vbi Notandum est, Sicut vis motiua naturalis in homine, ita subest voluntati quo ad vsum & executionem, vt voluntas possit eam ad opus applicare quousque lubet; adeo vt hoc ipso, quo voluntas vult, illa vis operetur: ita in Christo, potentia diuina sic se applicat, & accommodat voluntati humanæ, vt quodammodo ei, quo ad vsum sit subiecta (sicut quodammodo subest voluntati nostræ quo ad concursum generalem) adeo vt voluntas Christi possit illam applicare ad opera supernaturalia, perinde ac si esset facultas quædam naturalis.

Imò si quis ad vsum & quousque modo subiecta est.

Quod Confirmatur Matth. vii. v. 18. *Data est mihi omnis potestas in celo & in terra.* Vbi non tantum significatur omnipotentiam diuinam esse ipsi hypostaticè vnitam; sed esse ita vnitam, vt possit eâ vt, & eam applicare ad omne opus in celo vel in terra parandum, ad hominum salutem, & Cælestium confummationem. Ad Philip. 2. v. 10. *Dedit illi nomen quod est super omne nomen, vt in nomine I E S V, omne genu flectatur: &c.* id est, vt eius potestati omnia sint perfectè subiecta. Apocalip. 5. v. 12. *Dignus est Agnus accipere virtutem, & diuinitatem, & sortitudinem.*

Idem potest confirmari ex Patribus, qui docent Christum fecisse miracula ex potestate. Vide Chryostomum hom. 26. in Matth. Et August. li. 22. de ciuitate c. 9. & 10. Nec quisquam potest hoc negare, qui fatetur illum hominem, omnimomento, in potestate suæ voluntatis habuisse operari miracula. Hoc enim non potest intelligi, nisi ponamus vsum potentiæ diuinæ fuisse in potestate voluntatis humanæ. Et ratio est; Quia hoc debitum erat illi humanitati: tum, quia potentia diuina illi naturæ erat substantialiter vnita; ac proinde applicatio illius potentiæ & vsum debebat esse in potestate voluntatis humanæ, saltem ad opera illa, quæ fini Incarnationis congruebant; id est, quæ erant oportuna ad instaurationem omnium, quæ in Cælo & quæ in terra sunt: tum, quia illa natura constituta erat *Caput* totius vniuersi; ac proinde debebat habere potestatem influendi in omnes creaturas; vt dictum est q. 8.

Hæc assistentia est humanitati debita.

D V B I V M II.

Quomodo natura humana ad Miracula sit cooperata?

Respondeo & Dico Primò, Humana natura cooperata est ad miracula, per modum causæ effectiue applicantis & determinantis vim efficiendi ad opus.

6
Humanitas cooperata est ad miracula vt causa effectiua sit applicans vim diuinam.

Sequitur Ex dictis; Nam in potestate voluntatis humanæ erat applicare, & quodammodo determinare diuinam virtutem ad opus; eò quod hæc voluntas, esset voluntas diuinæ Personæ, & diuinam

Capitis